

Planstrategi 2020-2024

Revidert etter vedtak I Moskenes Kommunestyre K-Sak 30/20 den 16.06.2020

Foto: Brita Windstad Johnsen

Innhold

INNLEDNING	2
2 DEFINISJONER	3
3 KOMMUNAL PLANSTRATEGI	3
4 MÅL FOR PLANARBEIDET	3
4.1 Et helhetlig og balansert styringsperspektiv	3
4.2 Nasjonale forventninger 2019-2024	4
FNs bærekraftsmål	6
4.3 Hvorfor har vi planer?	7
5 Moskenes kommune som geografisk område.....	7
6 Demografi.....	9
6.1Innvandring/utvandring.....	9
6.2 Framskrivning	12
7 Moskenes kommune som lokalsamfunn.....	13
7.1 Kommunestruktur.....	13
7.2 Folkehelse.....	13
7.3 Energi og klima.....	13
7.4 Samfunnssikkerhet og beredskap	14
7.5 Etablering av Lofotodden nasjonalpark	15
7.6 Besøksforvaltning.....	15
8 Bruk av kommunens arealer.....	15
9 Moskenes kommune som organisasjon	16
9.1 Utfordringer for kommunens virksomheter	16
9.2 Kultur og fritid	18
9.3 Teknisk (Drifts- og vedlikeholdstiltak).....	18
10 Vurdering av planbehovet i valgperioden 2020 -2024.	18

IINNLEDNING

Plandelen i den nye plan- og bygningsloven, som trådte i kraft 01.01.2020, inneholder nye bestemmelser som kommunen må forholde seg til i sitt planarbeid. § 10-1 sier at kommunestyre minst en gang i hver valgperiode skal utarbeide og vedta en *kommunal planstrategi*.

Planstrategien skal omfatte kommunens strategiske valg knyttet til utviklingen av kommunesamfunnet. Det gjelder

både langsiktig arealbruk, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden. Forenklet kan man kalle planstrategien for en "plan for planleggingen".

Planstrategien skal vedtas av kommunestyret. Det gjennomføres ikke en bred prosess og vanlig høring slik plan- og bygningsloven krever for ordinære plansaker, men forslaget til kommunestyret skal være offentlig tilgjengelig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

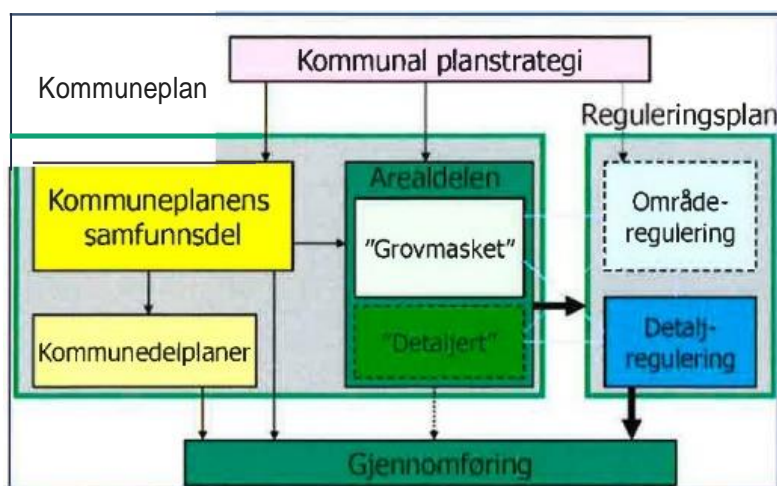
Planstrategien har ingen rettsvirkning og er ikke formelt bindende for kommunen. Den kan revideres etter behov innenfor valgperioden. Synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner skal innhentes, men det finnes ingen innsigelsesrett for disse.

§ 10-1 i Plan og bygningsloven sier også at utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen (overordnet samfunns- og arealdel). Kommuneplanen omhandles i § 11. Kommunedirektøren legger opp til at kommunestyret gis anledning til å fatte oppstartsvedtak etter § 11 når planstrategien vedtas.

Kommunal planstrategi (er ikke en plan!)

Hva er utfordringene, drøfting av strategiske valg

Prioritering av viktige planoppgaver

Figur 1: Figuren viser planhierarchyen i en kommune.

I lovens § 10-1 Kommunal planstrategi heter det:

«Kommunestyret skal minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

2 DEFINISJONER

I det følgende vil det brukes ord og formuleringer som ikke nødvendigvis er selvforklarende. Disse beskrives kort nedenfor.

Kommuneplan	Samlebetegnelse som omfatter samfunnsdel med handlingsdel, og arealdel. Pbl § 11-1, 2. avsnitt: " <i>Kommuneplanen... bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen</i> ". Perspektiv minimum 4 år.
Kommunedelplan (KDP)	Planer for bestemte områder (arealer), temaer eller virksomhetsområder, for eksempel trafikksikkerhetsplan (tema) eller omsorgsplan (virksomhetsområde). Perspektiv fire år.
Handlings del	Den fireårige oppfølgingen av kommuneplanen. Økonomiplanen kan inngå i handlingsdelen. Administrasjonen legger godt til rette for kommunal planstrategi i forkant av kommunestyreperioden, slik at politikerne kan bruke dette som et verktøy i arbeidet med å stake ut den politiske kursen i den kommende 4 årsperioden og å styrke lokalsamfunnet.
Planhierarkiet	Kommuneplanen består på den ene siden av en samfunnsdel med handlingsplan (økonomiplan), og på den andre siden av en arealdel (overordnet arealplan og reguleringsplan). Planhierarkiet, og samhandlingen mellom de forskjellige delene vises på figuren på forrige side.

3 KOMMUNAL PLANSTRATEGI

Gjennom kommunal planstrategi skal det nye kommunestyret ta stilling til hvilke planer som skal videreføres, revideres eller oppheves. De skal også ta stilling til behovet for helt nye planer. Kommunestyret må knytte dette arbeidet opp mot kommuneadministrasjonen i forhold til behov, midler til gjennomføring og kapasitet. Jf. den nye PBL er den obligatoriske rulleringen av kommuneplanen erstattet med en behovsstyrt planlegging.

Noen sektorer har planpåbud etter særlov, mens det for andre sektorer er frivillig om kommunen skal utarbeide kommunedelplaner eller ikke. For å få til en helhetlig politisk styring og prioritering er det viktig at alle kommunens virksomhetsområder er gjenstand for planlegging

Planstrategien synliggjør at det er et stort behov for rullering/revisjon av kommunale ulike planer og dermed også behov for tilstrekkelig planressurs.

Areal og samfunnsdel bør markeres som prioriterte planer og bør markeres med kryss i tabell. Konkret handlingsdel knyttet til arealdelen og samfunnsdelen bør prioriteres.

4 MÅL FOR PLANARBEIDET

Planarbeidet skal utføres ut fra et overordnet mål om at Moskenes kommune skal være en god bokommune, og ut fra følgende målsettinger definert gjennom målkartet:

4.1 Et helhetlig og balansert styringsperspektiv

<p>Perspektiv: Utvikling av lokalsamfunnet: En attraktiv kommune for innbyggere og besøkende, et variert arbeidsplassstilbud og rike kulturopplevelser "Det gode liv".</p>	<p>Bruker- og tjenesteperspektiv: Leverer tjenester med vedtatt kvalitet som oppleves som gode av brukerne. Dialog og medvirkning i design av tilbudet= Kvalitet / omfang.</p>
<p>Perspektiv: Organisasjon, medarbeidere / kompetanse: En kommuneorganisasjon tilpasset oppgavene, en lærende organisasjon med kvalifiserte og motiverte medarbeidere = God arbeidsgiverpolitikk.</p>	<p>Økonomiperspektiv: Økonomisk handlefrihet og bærekraft oppnådd gjennom god lokal styring og evne til prioritering. Vektlegge langsiktig og forutsigbar økonomisk planlegging.</p>

Moskenes kommunes planer skal være et utviklings- og styringsverktøy på kort og lang sikt, og skal skape forutsigbarhet og klare rammer for kommuneorganisasjonen, kommunens næringsliv, kommunens innbyggere og andre brukere av kommunens arealer og virksomheter. Resultatmålet er at det blir vedtatt en planstrategi slik at både innbyggerne og politikerne kan sikre god vekst og utvikling av kommunen.

4.2 Nasjonale forventninger 2019-2024

For å fremme en bærekraftig utvikling utarbeider regjeringen hvert fjerde år utarbeide nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette går frem av plan- og bygningsloven § 6-1. De nasjonale forventningene skal legges til grunn for de nye fylkestingenes og kommunestyrenes arbeid med regionale og kommunale planstrategier og planer.

https://www.regjeringen.no/contentassets/2f826bdf1ef342d5a917699e843_2ca11/nasjonale_forventninger_bm.pdf

Plantype eller planstrategi	Fylkeskommunen	Kommunen	Statlige Myndigheter	Krav til utredning
Regional planstrategi hvert fjerde år	Utarbeide og vedta	Delta i planprosessen	Veilede og gi tidlige innspill om nasjonale og viktige regionale interesser	
Regionale planer etter behov	Utarbeide og vedta	Delta i planprosessen	Veilede og gi tidlige innspill om nasjonale og viktige regionale interesser	Eventuell konsekvensregulering. Vurdering etter naturmangefold-loven § 8-12 der naturmangefold berøres.
Kommunal planstrategi hvert fjerde år	Veilede og delta i prosessen. Gi tidlige innspill om nasjonale og	Utarbeide og vedta	Veilede og gi tidlige innspill om nasjonale og	

	viktige regionale interesser innenfor eget ansvarsområde		viktige regionale interesser	
Kommuneplanens samfunnsdel rulleres etter behov	Veilede og delta i prosessen. Gi tidlige innspill om nasjonale og viktige regionale interesser innenfor eget ansvarsområde	Utarbeide og vedta	Veilede og gi tidlige innspill om nasjonale og viktige regionale interesser	
Kommunale arealdel rulleres etter behov	Veilede og delta i prosessen. Herunder organisere planforum. Gi tidlig innspill om nasjonale og viktige regionale interesser innenfor eget ansvarsområde.	Utarbeide og vedta	Veilede og gi tidlige innspill om nasjonale og viktige regionale interesser	
Kommuneplan for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder etter behov	Veilede og delta i prosessen. Herunder organisere planforum. Gi tidlig innspill om nasjonale og viktige regionale interesser innenfor eget ansvarsområde.	Utarbeide og vedta. Føre planregister.	Veilede og gi tidlige innspill om nasjonale og viktige regionale interesser	ROS-Analyse etter pbl. § 4-3. Konsekvensutredning etter naturmangefold-loven § 8-12 der naturmangefold berøres. Eventuelle undersøkelser etter kulturminneloven §9
Reguleringsplan for større bygge- og anleggstiltak og andre tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn	Veilede og delta i prosessen. Herunder organisere planforum. Gi tidlig innspill om nasjonale og viktige regionale interesser innenfor eget ansvarsområde.	Utarbeide og vedta. Føre planregister.	Veilede og gi tidlige innspill om nasjonale og viktige regionale interesser	ROS-Analyse etter pbl. § 4-3. Konsekvensutredning etter naturmangefold-loven § 8-12 der naturmangefold berøres. Eventuelle undersøkelser etter kulturminneloven §9

Tabellen viser plan- og utredningskrav. h11 ilke planer som kun skal utarbeides ved behov og de ulike myndigheters sentrale ansvar i planleggingen.

FNs bærekraftsmål består av 17 ulike mål:

For assets and information mail to TheGlobalGoals@trollback.com TROLLBÅK + COMPANY +1 212.529.010

Regeringen legger vekt på følgende utfordringer:

Å skape bærekraftig velferdssamfunn

Å skape økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning

Å skape sosialt bærekraftig samfunn

Å skape et trygt samfunn for alle/smitevern

Moskenes kommune vil imøtekomme statlige og nasjonale mål på følgende måte:

-Økologisk bærekraft i Moskenes gjennom

- å bidra til et klimavennlig samfunn
- forsvarlig ressursforvaltning
- Ivareta og utvikle «grønne» løsninger
- ROS/Beredskap

-Sosial bærekraft i Moskenes gjennom

- å ha gode sosiale arenaer og møteplasser for alle.
- Inkludering, likestilling og tilhørighet
- Ha trygge og gode oppvekstmiljø

Økonomisk bærekraft i Moskenes

- bidra til godt næringsliv
- gode rammevilkår for bosetting og drift
- forutsigbart arbeidsmarked
- samarbeid med andre kommuner

4.3 Hvorfor har vi planer?

De planene vi har i dag, dagens planstrategi, synes å være motivert av tre hensyn

- Lovpålegg fra staten (Rusmiddelpolitisk handlingsplan/smittevernsplan) At søknader om ressurser forutsetter at plan foreligger (plan for idrett for å få tippemidler)
- Arbeidsområder og -oppgaver er av en slik karakter at en plan er nødvendig (IKT-plan).

Vår strategi har hele tiden vært å ha færrest mulig antall planer. Listen over planer viser også at de fleste planer er av kategori 1. og 2. Vi har også slått sammen og forenklet en del planer. Vurderingen er at de lovpålagte planene dekker mesteparten av de områder det er viktig å ha planer for. Planer skal både rulleres og settes ut livet. Med vår begrensede organisasjon er vurderingen at planene må være enkle og oversiktlige. Det viktige er at vedtatte planer og dokumentasjon brukes.

Kommuneplanens samfunnsdel skal samordne alle sektorers planer, og alle planer skal være politisk forankret. Foreslåtte prioriterte planer skal fremgå som egne planer andre kan innarbeides som strategier i en overordnet samfunnsplan. Eks. Besøksforvaltningen, boligpolitisk handlingsplan, folkehelseplan.

- *Plan for pandemi, posom og helsemessig beredskap kan følge som egen sak i forbindelse med behandling av kommunens risiko og sårbarhetsplaner eller inngå som en del av den helhetlige helse og omsorgsplanen. (Vedtatt oppstart 2021)ROS*
- *Planer som Besøksforvaltning, boligpolitisk handlingsplan, folkehelse bør inngå som strategier i samfunnsplanen.*

5 Moskenes kommune som geografisk område

Moskenes kommune ligger ytterst i Lofoten i Nordland fylke. De andre kommunene i Lofotenregionen er Vågan, Vestvågøy, Flakstad, Værøy og Røst.

Moskenes deler landgrense bare med Flakstad kommune, og grensen går over Moskenesøya.

Det er ferjeforbindelse fra Moskenes til Bodø (3 timer og 15 min) og Værøy (1 time). Kjøreavstand fra Moskenes rådhus til lokal flyplassen i Leknes på Vestvågøy 56 km, og regional flyplass på Evenes er 284 km.

Bosetningen på Moskenesøya er stort sett på innsiden (mot Vestfjorden). Det var tidligere spredt bosetting på ytersiden, men disse områdene ble i stor grad fraflyttet på 1950- og 1960-tallet.

6 Demografi

6.1 Framskriving

Moskenes kommune har hatt utfordringer i forhold til utflytting og reduksjon i folketall fra 1970-tallet. Folketallet har i løpet av 40 år blitt redusert med 635 innbyggere til dagens 1017.

Det er ventet at befolkningsutviklingen de neste 20 åra skal være stabil (statistisk sentralbyrå). Disse fremskrivingene baserer seg på befolkningsutviklingen de siste fem åra. SSB var klar over at deres modeller var upresise og sårbare for lokale forhold i små kommuner som Moskenes. Det var for eksempel en forventet befolkningoppgang på 15 i 2014, men det ble en tilbakegang på 36. Dette viser at slike fremskrivninger er krevende. Statistikken for antall fødte mot antall døde for perioden 1998- 2014 viser et fødselsunderskudd. Dette vil være med å påvirke befolkningsutviklingen i kommunen.

Figur 2: Figuren viser befolkningsutviklingen fra 1976 og fram til idag (blå linje) og framskrivingen fra SSB (rød linje)

Hva innbyggerne arbeider med

Antall innbyggere

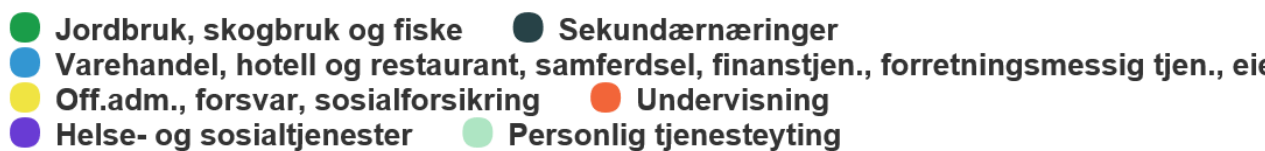
150

100

50

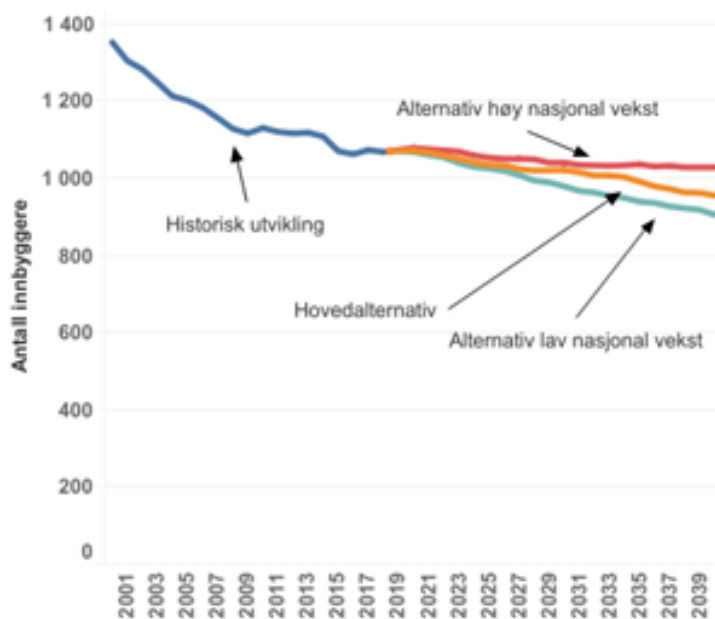
0

Moskenes

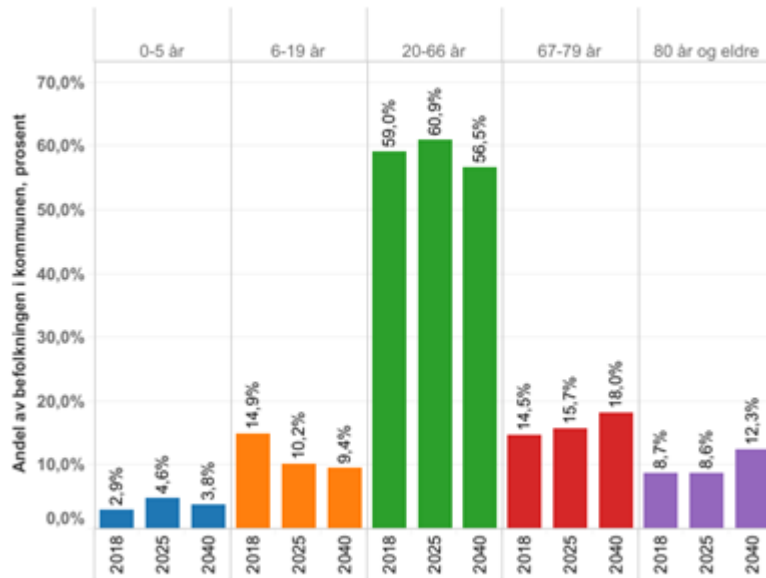
Kilde: Registerbasert sysselsetting, Statistisk sentralbyrå

Utviklingen i befolkningen 2000-2040. Ulike alternativer for befolkningsframskrivninger. Moskenes

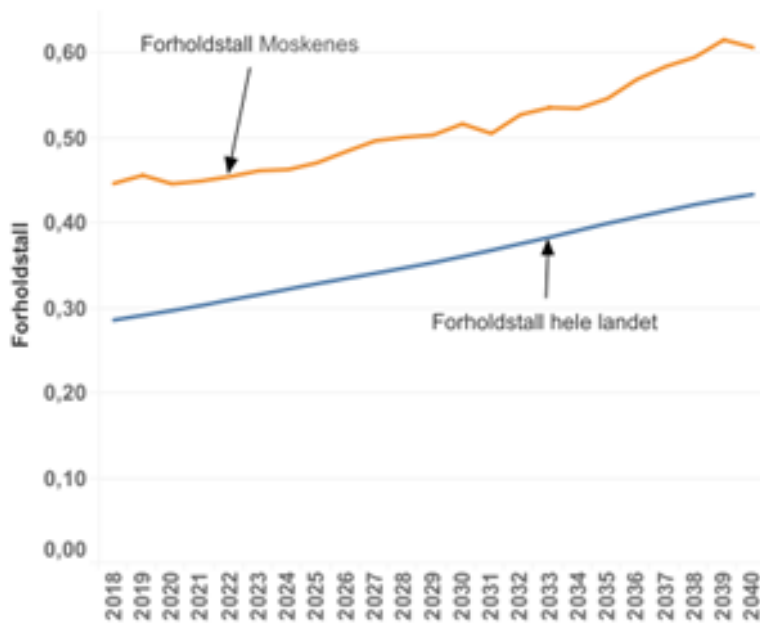

Alderssammensetning i 2018 og 2040

Befolkningssammensetningen i 2018, 2025 og 2040. Hovedalternativet. Summerer seg til 100 % for det enkelte år. Moskenes

Utviklingen i forholdet mellom antall personer 65 år og over og antall personer i alderen 20-64 år. 2018-2040. Hovedalternativet. Moskenes

Forventet utvikling

Befolkning i 2030 ⁱ
1021 innbyggere [per 2030]

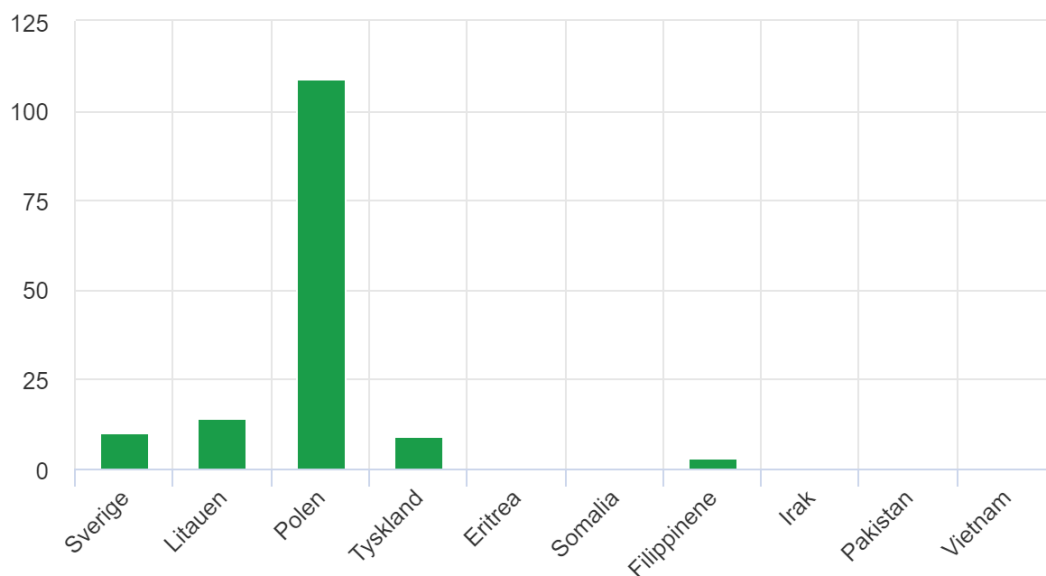
Befolkning i 2040 ⁱ
955 innbyggere [per 2040]

SSB oppdaterer jevnlig sine beregninger av hvor stor befolkningen vil bli i fremtiden. Les mer om [befolkningsframskrivingene fram mot 2100](#).

6.2 Innvandring/utvandring

Netto innvandring til kommunen har frem til de siste årene vært negativ. De siste åra har det vært en stor tilflytting fra Polen. Endrer flyttemønstret seg til en lavere arbeidsinnvandring vil negativ innflytting bli større.

Personer med innvandrerbakgrunn. Utvalgte land.

Kilde: Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, Statistisk sentralbyrå.

Figur 1: Sverige 10, Litauen14, Polen109, Tyskland9, Fillippinene3

I Planstraegidokumentet fremkommer det befolkningsnedgang, men dersom Moskenes kommune skal ha mulighet for befolkningsvekst bør det avsettes arealer til fremtidig boligformål. Dette skal skje gjennom arealplan og som eget tydelig område i samfunndelen.

7 Moskenes kommune som lokalsamfunn- sentrale utfordringer

Sterk identitet og godt omdømme er to sentrale faktorer som påvirker attraktiviteten til en kommune som geografisk område og som organisasjon. Identitet dreier seg om kommunesamfunnet sin egen oppfatning av seg selv. Omdømme blir skapt av omverden sin kjennskap til og syn på kommunen og kommunesamfunnet. Identitet og omdømme påvirker hverandre.

Identitet er viktig for at innbyggerne og ansatte skal kjenne at de tilhører en kommune. Identitet kan og skildres som kommunen sin personlighet eller helhetsinntrykk.

7.1 Kommunestruktur

Lofotrådet søkte og fikk midler av Fylkesmannen i 2014 til å utrede fordeler og ulemper ved ny kommunestruktur. Regjeringen og Stortinget startet i 2014-2015 et løp som skulle ende i et nasjonalt vedtak fattet om kommunesammenslåinger innen 1. januar 2018.

I utgangspunktet stod alle 6 kommunene i Lofoten bak prosjektet. I en periode var det bare Flakstad, Vestvågøy og Moskenes som var sammen i prosessen.

I juni 2016 ble strukturprosessen avsluttet. Moskenes kommunestyre fattet vedtak, etter at rådgivende folkeavstemming var avholdt at kommunen skal bestå som egen enhet. Flakstad gjorde et lignende vedtak. Spørsmålet om kommunestruktur kan komme opp igjen i planperioden.

7.2 Folkehelse

Ny Folkehelselov trådte i kraft 01.01.2012, sist endret 22.06.2018 Loven skal sikre at kommunene samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet og i den er planlegging tett til plan- og bygningsloven.

Folkehelse skal behandles politisk i forbindelse med de alminnelige plan- og beslutningsprosessene i kommunen, jf. folkehelselovens §§ 6 og 21. Loven sier at oversikt over folkehelseutfordringene i kommunen skal inngå som grunnlag for arbeidet med planstrategi, mål og tiltak. Moskenes kommune bør ha som overordna målene for folkehelsearbeidet flere leveår med god helse og reduserte helseforskjeller.

Folkehelse bør inn som et eget overordnet tema med strategier ved revisjon av kommuneplanens samfunnsdel. Moskenes kommune vedtok tiltaksplan for folkehelse for 2019-2021 den 19.03.2019 K.sak 14/19

7.3 Energi og klima

Moskenes kommune fikk i 2010 utarbeidet en energi- og klimaplan. I denne planen er det fastsatt at kommunen har ambisjoner om å redusere spesifikk energibruk i kommunale bygg med 25% innen 2020. Denne målsetting skal gjennomføres ved en satsing på smarte enøkkløsninger for alle kommunale bygg, og holdnings- og kunnskapsarbeid hos ansatte. Arbeidet med felles klimaplan i Lofoten er igangsatt og forventes ferdigstillet i planperioden.

Viktige utfordringer:

- ENØK tiltak
- Anskaffelse av el.biler i kommunens virksomheter
- Utvikle Moskenes som «Sykkelområde»
- Havnivåstigning
- utfordringer med overflatevann

7.4 Samfunnssikkerhet og beredskap

I ny lov om kommunal beredskapsplikt er kommunen pålagt å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatene av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse).

Med utgangspunkt i risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen utarbeide en beredskapsplan. Planen skal som et minimum inneholde en plan for kommunens kriseledelse, varslingslister, ressursoversikt, evakueringsplan og plan for informasjon til befolkning og media.

Utkast til ROS- analyse ble vedtatt av Moskenes formannskap 28.08.2018 sak 86/18. Det har i ettertid vært foretatt en del tilføyelser og endringer tilpasset vår kommune. Målet er å få vedtatt helhetlig ROS-analyse i løpet av 2020.

Lofotrådet har også medvirket til rapport “Langvarig strømbrytning i Lofoten”

Nordconsult har i samarbeid med Lofotkommunene arbeidet med beredskapsplan for evakuering.

Oppfølgingsplan er utarbeidet og forventes vedtatt i planperiode.

Viktige utfordringer:

- Revidere beredskapsplan som ivaretar hendelser som kan oppstå på Moskenes.
- Revidere Posom og Smittevernplan
- Hyppigere øvelser, Tilstrekkelig med bemanning
- Administrativ kapasitet

7.5 Etablering av Lofotodden nasjonalpark

Lofotodden nasjonalpark ble vedtatt opprettet etter vedtak av Kongen i statsråd 22. juni 2018, og ble offisielt åpnet av tidligere Klima- og Miljøminister Ola Elvestuen i en høytidelig åpning på Å 9. juni 2019. Lofotodden er den førtiende og nyeste nasjonalparken i Norge. Nasjonalparken ligger i sin helhet på Moskenesøya, og har et areal på 99 km², hvorav 86 km² er land- og 13 km² er sjøareal.

Nasjonalparken forvaltes etter egen verneforskrift, *Forskrift om vern av Lofotodden nasjonalpark i Moskenes og Flakstad*. Formålet med vernet er å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap uten tyngre naturinngrep, naturtyper, arter og geologiske forekomster. Landskap, dyr og planter har et særskilt vern mot inngrep, skade og unødig forstyrrelser. Det er i verneforskriften restriksjoner mot inngrep/ byggetiltak, motorferdsel, bruk av drone og organisert ferdsel.

Lofotodden nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet i nasjonalparken. Styret består av 3 personer, og oppnevnes av Miljødirektoratet etter innstilling fra kommunene Moskenes og Flakstad, og fylkestinget i Nordland. I tillegg er en nasjonalparkforvalter ansatt hos fylkesmannen som sekretariat for styret. Forvalteren har kontorsted Reine. Vedkommende er underlagt styret i det som handler om forvaltningen av verneområdet, og skal påse at forvaltninga skjer i samsvar med internasjonale forpliktelser, nasjonale føringer, naturmangfoldloven og områdets verneforskrift.

Verneforskriften: <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2018-06-22-1001>

Lofotodden nasjonalpark skal hensyntas i forbindelse med revidering av arealplan for Moskenes kommune i planperioden.

7.6 Besøksforvaltning

Nordland fylkeskommune ved Fylkesråd for næring har i møte med Lofotrådet 20 oktober 2016 blitt enige om at kommunene i Lofoten og Nordland fylkeskommune skal jobbe sammen om å utvikle en pilot på besøksforvaltning. Arbeidet vil i den grad det er formålstjenelig bli innarbeidet som en del av Moskenes kommunes samfunnsdel. Dette på bakgrunn av kravet om besøksforvaltningsplan til nasjonalparkområdet samt behov for å planlegge hvordan et stadig økende besøkstall kan ivaretas.

8 Bruk av kommunens arealer

8.1 Arealer til boligbygging/næring

Forutsatt at en oppnår en befolkningstilvekst fram mot 2020 kan en driste seg til å spå at det vil være behov ca.10-15 boliger. Frem til 2030 kan behovet bli ca. 20 boliger. Det er i dag ledige kommunale tomter på Reine og på Sørvågen, men denne ressursen avtar. Det kan derfor være behov for å vurdere nye boligfelt. Flere hensyn må tas og vi ser etter hvert behov for å utarbeide en egen boligpolitisk plan. En slik plan vil også være grunnlag for å søke medfinansiering. I dagens arealplan er mye areal avsatt til LNF områder og dette er områder som må sees på om de kan eks. Nytt til boligformål.

Statistikken frem mot 2040 fremkommer det befolkningsnedgang, men dersom Moskenes kommune skal ha mulighet for befolkningsvekst bør det avsettes arealer til fremtidig boligformål. Dette skal skje gjennom arealplan og som eget tydelig område i samfunndelen.

Viktige utfordringer:

- Vurdere å utarbeide en boligpolitisk plan for Moskenes.

Arealer til offentlig bruk

Vi kan ikke se at kommunen i planperioden vil ha behov for større arealer til ulike offentlige formål så som eksempelvis nytt sykehjem, ny skole m.m. Det foreligger imidlertid et behov for å vurdere boliger for spesielle beboergrupper (ressurskrevende brukere / bamebolig). Slike bygg har ofte særskilte krav til lokalisering.

Arealer til næringsvirksomhet

I planperioden vil det være sterkt behov for å se på følgende:

- Innstramming i regulativet rundt kjøp av kommunal tomt i strandsone.
- Tilrettelegging av industriområde på Moskenes
- Tilrettelegging for parkering

Moskenes kommune har ingen aktive jordbruksforetak og har lite dyrket mark. Moskenes kommune har gode utmarksbeiter og kulturlandskapet bærer preg av tidligere jordbruksaktivitet. Dette arbeidet videreføres i samfunnsdel og arealdel

Arealbruken i havområdene

Staten har nå fastsatt nye retningslinjer for forvaltning av strandsonen langs sjøen. Disse retningslinjene er også førende for behandling av søknader om nye byggetiltak.

Viktige utfordringer:

- Holde av sjøarealer til de som driver med fiske.
- Kontrollere og rydde opp i forurensing og forsøpling i strandsonen.
- Sikre fri ferdsel i strandsonen.

Areal til landskap, natur og friluftsområder (LNF).

De ubebygde områdene i kommuneplanen for Moskenes representerer store verdier. De gir tilgang på grønne områder og natur i forhold til ivaretaging av :

- Grønne områder og natur
- Friluftsliv
- Biologisk mangfold
- Landskap
- Kulturminne og kulturlandskap
- Jordvern og landbruk
- Turisme

Disse kvalitetene er heilt sentrale faktorer for mellom annet folkehelse, klima og miljø, landbruk og turisme, attraktivitet og folk si oppleving av tilhørighet, livskvalitet og identitet. Barn og unge sine oppvekstvilkår er også et viktig hensyn knytt til denne tematikken. Naturmangfoldsloven gir klare premisser inn mot området. Temaet skal gis stor oppmerksomhet i all planlegging og verdiene skal tas vare på.

Moskenes kommune skal delta på et Pilotprosjekt I samarbeid med Distriksenteret og Nordland Fylkeskommune, der vil arbeidet med Samfunndelen til kommuneplanen starte. Arbeidet med kommuneplanens araldel vi starte når samfunnsdel er ferdig. Det er ønskelig at dette arbeidet kan gå parallelt men ut fra kapasitet antas det å bli vanskelig.

9 Moskenes kommune som organisasjon

Moskenes kommune er, som virksomhet organisert med en politisk ledelse, med kommunestyret som øverste organ. Kommunedirektøren er administrasjonens øverste leder med en stabsleder (økonomi), og tre etatledere på teknisk, helse og oppvekst. Moskenes kommune er Robekk kommune og vil i planperioden måtte ha stort fokus på kommunens økonomi og inntjeningsmulighet.

9.1 Utfordringer for kommunens virksomheter

Barnehage/skole

Moskens kommune har en skole (1–10. trinn), kulturskole, voksenopplæring og SFO. Elevtallet er i 2020 på ca 80. Det synes ikke å være behov for ytterligere ny skole i overskuelig framtid.

Viktige utfordringer

- Lærere med kompetanse innenfor basisfagene, samt pedagogisk psykologisk kompetanse
- Erstatte eldre lærere med nye når det skjer et generasjonsskifte
- Tiltak mot mobbing ble vedtatt av Moskenes kommunestyre 03.12.2019 sak 77/19 (Partnerskapsavtale mot mobbing)

Barnehage

Det er full barnehagedekning i Moskenes.

Den antatte befolkningsutviklingen synliggjør ikke et behov for å utvide barnehagetilbudet snarlig.

Viktige utfordringer:

- Flere barn i barnehage
- Styrke kompetansen til de ansatte

Helse og omsorg

Innenfor området tilsier bla statlig styring at det bør utarbeides planer for pandemi, smittevern, folkehelse, psykiatri og i årene som kommer håndtering av "demens". Samfunnsutviklingen med høyere levealder og statlig satsning innenfor området tilsier at vi bør lage en slik plan (Plan gir også enten grunnlag for tilskudd, eller vil trolig bli lovpålagt).

Tjenestetilbudet til kronisk syke og eldre

I de senere år har antall demente øket relativt sterkt. Denne sykdommen vil trolig gi den største tjeneste og ressursmessige utfordringen i årene fremover. Mange personer med denne sykdommen har et stort ressurs- og kompetansekrevene hjelpebehov. Økningen i denne gruppen sammen med den mulige økningen i antall eldre vil frem mot 2025 vil kreve flere botiltak med heldøgns pleie og omsorg enten i institusjon eller i bofellesskap.

Viktige utfordringer:

- økte ressurser både i form av økonomiske midler og tilgang på helsepersonell
- Nye arbeidsmetoder og faglige tilnærminger bør legge større vekt på aktiv omsorg, hverdagsrehabilitering og brukerinvolvering
- strategier som mobiliserer tjenestemottakernes egne ressurser
- Velferdsteknologi

Teknologi vil aldri kunne erstatte menneskelig omsorg og fysisk nærhet. *Velferdsteknologi* kan imidlertid gi mennesker nye muligheter til selvstendighet og trygghet, og til å klare seg på egenhånd i dagliglivet. Kommunens omsorgstjenester må innta en aktiv holdning med utprøving og samarbeid med næringslivet som bestillere.

I en helhetlig helse og omsorgsplan kan temaplaner som plan for smittevern, helsefremmede og forebyggende arbeid, helsestasjon og skolehelsetjeneste innarbeides, legetjeneste, legevakt, frisklivsarbeid, habilitering og rehabilitering, rus og psykisk helse, demens kompetanse innen sektoren. Her kan også eldrereformen «Leve hele livet» innarbeides.

Når det gjelder utarbeidelse av oversikt over helsetilstanden anbefales det at dette tas inn i prioriteringslisten for 2021.

Helhetlig plan for helse og omsorg anbefales tatt inn i planstrategi med oppstart 2021. Dette fordi det er ny helse og Omsorgssjef som vil bli ansvarlig for en slik plan.

Levekår

Et viktig mål for NAV reformen og Moskenes kommune som IA bedrift er å få flere i arbeid og aktivitet og færre på stønad. Dersom levekårene skal bedres i Moskenes er det viktig at kommunen lykkes i integreringsarbeidet mht innvandrere.

Tverrfaglig samarbeid og oppvekstarbeid er en forutsetning for å bedre levevilkårene for barn og unge.

Viktige utfordringer:

- Frafallet av elever på videregående skole er en stor utfordring
- Barn og unge har liten sosial mobilitet
- Fritidsaktiviteter for ungdom

- Sosiale nettverk for jevnaldrende

9.2 Kultur og fritid

En av hovedutfordringene vil være å legge til rette for mer fysisk aktivitet og da spesielt for barn og unge. Fysisk forfall blant barn og unge er en urovekkende utvikling i et *folkehelseperspektiv* og kan eksempelvis medføre overvekt, diabetes og muskelplager. Det er også en viktig oppgave å legge forholdene til rette for økt friluftsliv og rekreasjon både på sommerstid og vinterstid. I kultursektoren bør tiltak og aktiviteter for barn og unge fortsatt ha høy prioritet. Eksempel på dette er den kulturelle skolesekken.

Viktige utfordringer:

- frivillighet og dugnad i dagens samfunn

9.3 Teknisk (Drifts- og vedlikeholdstiltak)

Kommunens vannforsyning er god. Kommunens vann- og avløpsnett består av ulike materialer med varierende alder og kvalitet. Flere av de kommunale kaiene har passert teknisk levetid og det forventes at de må rehabiliteres i løpet av en 10 års periode.

Dersom NFK gjennomfører krav om elektrisk båt ved nytt anbud I Reinefjorden, vil det medføre nye krav med henhold til infrastruktur I havnene.

Klimaforandringer har ført til at nedbørsforholdene og derved avrenning av overflatevann er under endring. Store nedbørsmengder over kort tid medfører overbelastning i avløpsnettet.

Kommunens renovasjonsordning gjennom avtalen med LAS er et godt tilbud til Moskenes befolkning.

Viktige utfordringer:

- Avløpsplanen - konsekvenser
- Konsekvensene ved klimaendringer

Kommunens økonomi

Økonomiske ressurser og hvordan disse utnyttes best mulig er avgjørende element i styringen av kommunen. Det lovpålagte krav til økonomiplan og budsjett med årlige rullinger antas å være omfattende nok til å gi oversikt og styring.

10 Vurdering av plan behovet i valgperioden 2020-2024

Planer for personale og intern kontroll

I en liten organisasjon som vår er det grense for hvor mange planer vi klarer å utvikle, rullere og ikke minst gjennomføre. Behovet for nye planer, gjør det enda vanskeligere. Antall år mellom hver rulling må vurderes nøye i forhold til dette, slik at planene blir realistiske.

Handlingsdel

Planstrategien er ikke bindende, men veiledende innen plansystemet. Med utgangspunkt i planstrategien er det nødvendig med en konkret handlingsdel som knytter seg opp til rulling av de to sentrale plandokumentene i Kommuneplanen; Arealdelen og Samfunnsdelen.

En viktig avklaring i planstrategien blir å vurdere hvordan disse to prosessene skal gjennomføres. Hver av disse planprosessene krever utarbeiding av eget planprogram.

Det forutsettes at Planstrategien rulleres etter at det nye kommunestyret er valgt i 2023. Det nye kommunestyret tar stilling til hvilke nye planer som bør prioriteres (rulleres).

Behovet for å utarbeide en Boligpolitisk plan i Moskenes

En boligpolitisk pålan skal svare på følgende utfordringer:

- Hvordan planlegge for å skaffe tilstrekkelig med boliger i framtida?
- Hvordan dekke behovet for boliger til vanskeligstilte i Moskenes?

Det siktes mot at en boligpolitisk plan kan ha en slik strukturoppbygging:

- 1) Bakgrunn for planarbeidet
- 2) Analysedel: Befolknings- og boforhold i Moskenes
- 3) De vanskeligstilte på boligmarkedet (kartlegging)
- 4) Virkemidlene som finnes på boligmarkedet
- 5) Organisering av kommunale boligoppgaver

Igangsetting av planarbeidet skjer ved egen oppstartsmelding til kommunestyret.

Behovet for å utarbeide en Oppvekstplan i Moskenes

En Oppvekstplan må ta for seg de fire hovedområdene innen oppvekstfeltet; barnehage, skole, kultur og forebyggende arbeid. Planen må ha en tidshorisont på 10-12 år (f eks perioden 2020 - 2030).

Den primære målgruppen for oppvekstplanen er **barn, ungdom og unge i alderen 0- 25** år og deres foresatte. Den sekundære målgruppen for planen er tjenesteytere/personale, administrasjonen og politikere. Av hensyn til målgruppen er det vektlagt at planen skal være brukervennlig og lettlest.

Det aktuelle utgangspunktet for å lage en Oppvekstplan er knyttet til både behovet ved skolen, i barnehagen og til forholdet mot den frivillige kultur og fritidssektoren.

Utfordringene er å lage en målrettet plan som kan utnytte muligheten og samspillet mellom disse tre arenaene. Forebygging og tidlig innsats er nøkkelbegreper.

Strategiplanen fourusettes å ha denne oppbyggingen:

1. Strategiplanen starter med å gi en presentasjon av oppvekstområdet i Moskenes kommune, hvilke kommunale tjenester som tilbys, og hvordan tjenestene er organisert.
2. Det gis et oversiktsbilde over oppvekstområdet, inkl resultater fra tilgj statistikk {Ungdata mm).
3. Så kommer planens fire hovedområder: barnehage, skole, kultur & fritid, og forebyggende arbeid.
4. Det redegjøres for status på hovedområdene, de prioriterte målsettingene og strategier for å nå målene. 5. Tiltak knyttes til strategiene.

En strategisk plan skal gi et overordnet perspektiv på status og utfordringer, og angi prioriteringer og retning for arbeidet fremover. Det at planen holder strategisk nivå betyr at planen må følges opp av prioriterte tiltaksplaner som konkretiserer strategiene. Det er viktig å ha i mente at det i denne planen er de store linjene som trekkes opp, men samtidig er det ikke til å komme forbi at veien mellom strategi og tiltak noen ganger ikke er så lang.

Det legges opp til at planen får status som tema- eller sektorplan, men ikke som kommunedelplan (fordi det krever en mer omfattende formalia-prosess).

Fylkesmannen støtter Moskenes kommunes prioritering om å få ferdigstillet helhetlig ROS, beredskapsplan og kommuneplan. Dette ut fra begrensede planressursjer.

PRIORIETRINGER AV PLANER FOR PERIODEN 2020-2024				
Hovedplaner				
	2020	2021	2022	2023
Kommuneplanens Samfunnsdel				
Kommuneplanens Arealdel	x			
Beredskapsplaner	x	x		
Helhetlig ROS analyse	x			
Katastrofeplan	x			
Pandemi/Smitte/Posom	x			
Eneri og Klimaplan	x	x		
Arkivplan	x	x		
Besøksforvaltning	x			
Boligpolitisk plan	x	x		
Oppvekstplan				
	x			
Delegasjonsreglement				
Veteranplan	x			
Folkehelse			x	
Trafikksikkerhetsplan			x	
Havneplan		x		
Vann og avløpsplan		x		
Årlige Revisjoner				
Økonomiplan med forpliktende plan				
Bemanningsplan som del av økonomiplan				
Øvrige planer som bør sees på i planperioden				
Kompetanseplan/Lønnspolitisk plan				
Skiltplan				
Plan for havneavfall				
Brøyteplan				
Handlingsplan for Psykisk helse				
Bibliotekplan				

Høringsliste - Planstrategi for Moskenes Kommune 2020-2024

Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10, 8002 Bodø – fmnopost@fylkesmannen.no
Nordland Fylkeskommune, Prinsensgt. 100, 8018 Bodø – post@nfk.no
Statens Vegvesen, Dreifushammarn 31, 8002 Bodø – firmapost-nord@vegvesen.no
Politiet, Midtre Hålogaland Politidistrikt, - post-mnpd@politiet.no
Kystverket – post@kystverket.no
Sametinget -Avjovargeaidnu 50, 9730 Karasjok - samediggi@samediggi.no
NVE – Kongens gate 14-18,8514 Narvik - efor@nve.no
Flakstad Kommune, 8380 Ramberg – postmottak@flakstad.kommune.no
Værøy Kommune, postmottak@vaeroy.kommune.no
Sørvågen skole - bjorn.olav.laksosnes@moskenes.kommune.no
Sørvågen Barnehage – janne.myhre.nilsen@moskenes.kommune.no
Sørvågen Omegn Idrettslag –Even Holmen,8392 Sørvågen even.holmen@live.no
Reine Velforening V/Lilian Dijkema,8390 Reine – liliandijkema@yahoo.no
Reine Idrettslag – ronnyedwardsen67@gmail.com
Moskenes eldreråd – v/Per Olav Kristiansen - polkris@online.no
Vestlofoten Næringsforening vSten Roger Sadnes- srs@foklo.no
Moskenes SV- v/Trond Bendiksen 8392 Sørvågen - bendiksen_50@hotmail.com
Moskenes Fellesliste v/ leder, Hanna Sverdrup hanna@sverdrup.no
Moskenes Bygdeliste v/leder – Marlene Sæthre, marlene.saethre@gmail.com
Moskenes kommune v/Barnas Talsmann, v/Ronny Edwardsen – ronnyedwardsen@gmail.com
Moskenes kommune v/Rådet for funksjonshemmede v/Cecilie Berntsen, runhild Olsen,Vebjørn Møller cecilieberntsen@hotmail.com; post@runhild.com; vebjorn352@gmail.com
Moskenes Røde Kors v/Per Olav Kristiansen, 8390 Reine – polkris@online.no

Planen har vært lagt ut på Moskenes kommunes hjemmeside

Joker Sørvågen

Coop Reine